

Stručni rad

FILMOVI I POVIJEST 8

Bojana Murko
Osnovna škola Breg

Sažetak

Već 15 godina radim kao učiteljica povijesti. Zaposlena sam u osnovnoj školi, koja izvodi redoviti program obrazovanja. Tijekom ovih godina naučila sam puno, stekla puno iskustva i svake školske godine promijenila i nadopunila način rada u učionici. Oduvijek me vodilo približavati povijest učenicima, kako bi rado sudjelovali u nastavi, lakše zamišljali povijesne događaje i kako to ne bi bilo samo činjenično znanje o imenima, godišnjicama, glavnim događajima, ... Prema mom iskustvu, trebalo bi biti učinkovitije uključiti, uz ustaljenu praksu učenja, i gledanje filmova i dokumentaraca na teme povezane s predmetom.

Ključne riječi: novi svijet, ropstvo, reformacija, Francuska revolucija, industrija.

1. Uvod

U 8. razredu učenici uče o povijesti novog stoljeća. U 70 sati upoznaju, konsolidiraju i savladaju povijesne događaje koji su trajali više od 400 godina.

U svom radu polazim od činjenice da učenici uče gradivo vizualnim, slušnim i perceptivnim kanalima, pa je potrebno način rada prilagoditi njihovim potrebama. U tih 70 sati s učenicima gledam pet filmova.

2. Razdoblje od 1492. do 1900. godine

Glavna smjernica svakog učitelja je kurikulum za predmet koji predaje. Utvrđuje opće ciljeve, operativne ciljeve i sadržaj i standarde znanja.

Prije lekcije, učitelj izrađuje plan kojim želi postići tražene ciljeve. Ovaj je plan priprema za lekcije. Za svaku lekciju učitelj treba sat pripreme. Također, radim pripremu za pojedinačni set u kojem također predviđam želje učenika, tehničke mogućnosti, vremensko ograničenje, ...

Učeći o povijesti novog stoljeća, uz pomoć filmova, aktivnosti prije, za vrijeme i nakon filma, postigla sam mnoge ciljeve tražene u nastavnom programu za 8. razred.

Aktivnosti koje sam radila na nastavi prije gledanja filma:

- provjerila sam predznanje učenika,
- vodila sam ponavljanje gradiva vezanog uz novu temu učenja koja je obrađivana u nižim razredima ili pak iz drugih predmeta,
- slijedom mojih uputa, učenici su zapisali ključne riječi koje su ih vodile u gledanju filma.

Aktivnosti tijekom gledanja filma:

- na zahtjev učenika, nekoliko sam puta prekidala prikazivanje filma i čekala da dovrše bilješke u bilježnici,
- na zahtjev učenika, nekoliko sam puta pustila određeni isječak,
- odgovorila sam na pitanja koja su učenici imali prilikom gledanja filma,
- tijekom gledanja, podsjetila sam učenike na zanimljive scene iz filma koje su posebno povezane s temom.

Aktivnosti nakon gledanja filma:

- analiza zabilježenih podataka,
- dopunjavanje zapisa materijalom iz udžbenika i drugih izvora,
- ponavljanje i učvršćivanje naučenog.

2.1. Otkrivanje novog svijeta

U postizanju sljedećih ciljeva učenja, pomogla sam si filmom pod naslovom „NOVI SVIJET“. Film je snimljen u 2005. godini, traje 176 minuta, a naslov originala je „The New World“.

Slika 1, reklama za film Novi svijet (1)

Postignuti su sljedeći ciljevi:

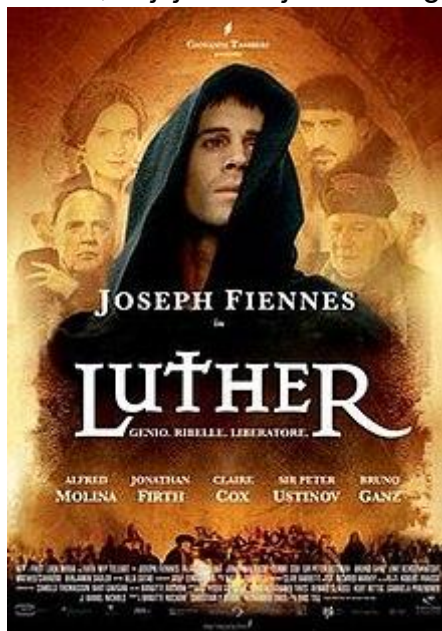
- učenici opisuju glavne uzroke koji su doveli do velikih geografskih otkrića,
- uz kartu analiziraju smjerove istraživanja velikih pomoraca i naznačuju njihova glavna otkrića,
- uspoređuju granice poznatog svijeta prije i poslije otkrića,
- opisuju glavne značajke i postignuća jedne od pretkolumbovskih kultura Amerike,
- objašnjavaju političke, socijalne, ekonomske, kulturne implikacije velikih zemljopisnih otkrića za stari i novi svijet. (4)

Da bi postigli ciljeve, učenici su, gledajući film, obraćali pažnju na:

- odgovor domorodaca na bijele kolonizatore,
- odgovor kolonizatora na domoroce,
- problemi kolonizatora u novom svijetu i odgovor na njih,
- život domorodaca - odjeća, nakit, građevinarstvo, religija, hrana, oružje,
- odnosi između domorodaca i kolonizatora.

2.2. Reformacija i protureformacija

Učeci o reformaciji, protureformaciji i vjerskim ratovima, učenicima sam pokazala film „MARTIN LUTHER“, koji je snimljen 2003. godine i traje 124 minute.

Slika 2, reklama za film Martin Luther (2)

Tijekom gledanja filma, učenici su obraćali pažnju na:

- život u samostanu,
- životi visokih crkvenih uglednika,
- jezik vjerskih knjiga i vjerskih obreda,
- uzroci reformacije,
- posljedice reformacije,
- događaji tijekom vjerskih ratova.

Učenici su postigli sljedeće ciljeve učenja:

- opisuju reformaciju,
- objašnjaju rad Martina Luthera,
- uspoređuju različite smjerove i reformacije,
- objašnjaju uzroke protureformacije i zaključuju o posljedicama protureformacije djelovanja Katoličke crkve. (4)

2.3. Francuska revolucija

Za pomoć u poznavanju razdoblja Francuske revolucije, pogledali smo film „MARIJA ANTOANETA“ s izvornim nazivom „Marie Antoinette“, koji je snimljen 2006. godine i traje 123 minute.

Slika 3, reklama za film Marija Antoaneta (3)

Uz zanimljivo predstavljanje života Marije Antoanete na francuskom dvoru, učenici su upoznali i život plemstva (hrana, odjeća, obuća, nakit, privilegije), uzroke i posljedice Francuske revolucije.

Postigli su sljedeće ciljeve učenja:

- učenici uspoređuju različite oblike vladavine između parlamentarne kraljevine Engleske i apsolutističke kraljevine Francuske,
- prepoznaju utjecaj različitih oblika vladavine na gospodarstvo,
- uspoređuju i objašnjaju utjecaj pojedinih slojeva stanovništva na upravljanje u različitim državnim sustavima. (4)

2.4. Amerika u 19. stoljeću

Učeći o sjevernoameričkoj povijesti, studenti su gledali dva filma, koji su predstavljali dva pogleda na Ameriku u 19. stoljeću.

U prvom su dijelu pogledali film „12 GODINA ROB“, koji je snimljen po istinitom događaju. Originalni naslov filma je „12 Years a Slave“, koji je snimljen 2013. godine i traje 128 minuta.

Slika 4, reklama za film 12 godina rob (5)

Uz film, učenici su učili o okrutnom životu američkih robova i porobljavanju slobodnih crnaca Amerike.

Također, okrutan život siromašnih europskih doseljenika u Americi je prikazan u filmu „DALEKO“, s originalnim naslovom „Far and Away“, koji je snimljen 1992. godine i traje 140 minuta.

Slika 5, reklama za film Daleko (6)

Uz oba filma, moje objašnjenje, evidenciju iz udžbenika i iz druge stručne literature, učenici su postigli sljedeće ciljeve učenja:

- znaju objasniti takozvane političke, socijalne, ekonomske, kulturne posljedice velikih geografskih otkrića za stari i novi svijet,
- objašnjaju posljedice trgovine robljem i iz primjera zaključuju kako se na ropstvo gledalo nekad i danas,
- objašnjaju značajke socijalne, političke i ekonomske slike Sjedinjenih Država;
- objašnjaju pojmove industrijske revolucije i industrijalizacije,
- opisuju ekonomske aktivnosti koje su se razvile u prvoj fazi industrijalizacije,
- zaključuju pozitivne i negativne posljedice industrijalizacije,
- na karti pokazuju migracijske rute Europljana,
- zaključuju o uzrocima i posljedicama migracija,
- naznačuju oblike obitelji u 19. stoljeću,
- uspoređuju uloge članova obitelji prema socijalnoj pripadnosti. (4)

3. Zaključak

Nekoliko školskih sati (oko 20 sati) proveli smo gledajući filmove, što meni ne predstavlja problem jer su učenici oduševljeni takvim radom. Vole sudjelovati u radu, i prije gledanja filma i nakon gledanja filma. Mnogo više informacija ostaje u njihovom sjećanju, vizualno nadopunjujući moje objašnjenje, objašnjenje iz udžbenika i drugih pisanih izvora.

Svim nastavnicima preporučujem da filmske projekcije uvedu u satove povijesti. Međutim, moraju obratiti pozornost na to da se uredno vode aktivnosti prije, tijekom i nakon filma.

Filmovi uključeni u lekcije, također, dobra su motivacija za rad na materijalu za koji ne postoji odgovarajući film.

4. Izvor i literatura

(4) GOV.SI, internetska stranica državne uprave, planovi učenja. URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_zgodovina.pdf, (16. 2. 2021.).

(1) Slika 1, reklama za film Novi svijet. URL: https://www.google.si/search?q=new+world+movie&tbm=isch&ved=2ahUKEwjRg7Wjw-zuAhX76-AKHUHfCP0Q2-cCegQIABAA&oq=new+world+movie&gs_lcp=CgNpbWcQAzIECAAQEzIECAAQEzIECAAQEzIECAAQEzIECAAQEzIECAAQEzIECAAQEzIECAAQEzIICAAQBRAeEBMyCAgAEAUQHhATUICKAVi7lgFgyZ4BaABwAHgAgAF-iAGuBZIBAzAuNpgBAKABAAoBC2d3cy13aXotaW1nwAEB&sclient=img&ei=Lr4qYNGOD_vXgwfBvqPoDw&bih=625&biw=1366&hl=sl#imgrc=z6OLMEIcl2KQ7M, (15. 2. 2021.).

(2) Slika 2, reklama za film Martin Luther. URL: https://www.google.si/search?hl=sl&tbm=isch&source=hp&biw=1366&bih=625&ei=v84qYKL7GenhrgS2352gDA&q=martin+lutrher+film&oq=martin+lutrher+film&gs_lcp=CgNpbWcQAzoECAAQAzolCAAQsQMqgwE6BQgAELEDOgIIADoECAAQHjoECAAQEzoGCAAQHhATUIwXWI5DYLZGaABwAHgAgAGHAYgBgRCSAQQ0LjE1mAEAoAEbqgELZ3dzLXdpei1pbWc&sclient=img&ved=0ahUKEWji1uGJ0-zuAhXpSlKHbZvB8QQ4dUDCAc&uact=5#imgrc=JD7WxwVzmSlvoM, (15. 2. 2021.).

(3) Slika 3, reklama za film Marija Antoaneta. URL: https://www.google.si/search?hl=sl&tbm=isch&source=hp&biw=1366&bih=625&ei=a_grYLbPlsqca9_NjPAF&q=marija+antoaneta+film&oq=marija+antoaneta+&gs_lcp=CgNpbWcQARgBMgQIABAAeMgQIABAAeMgQIABAAeMgYIABAFEB4yBAGAEbgyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBg6AggAOggIABCxAXCDAToECAAQAzofCAAQsQM6BggAEAgQHjoGCAAQChAYUIIMYWO9eYmpqaAJwAHgAgAF8iAGrDpIBBDEuMTaYACQcAQGqAQqnd3Mtd2l6LWltZ7ABAA&sclient=img#imgrc=4uAIQ6AZr17kzM, (16. 2. 2021.).

(5) Slika 4, reklama za film 12 godina rob. URL: https://www.google.si/search?q=12+let+su%C5%BEenj+film&tbm=isch&ved=2ahUKEwisw7mB7-7uAhWIGRQKHbbpBQsQ2-cCegQIABAA&oq=12+let+su%C5%BEenj+film&gs_lcp=CgNpbWcQAzoECAAQAzolCAAQsQM6BggAEAgQHjoGCAAQChAYUIIMYWO9eYmpqaAJwAHgAgAF8iAGrDpIBBDEuMTaYACQcAQGqAQqnd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=efgrYOyiKlizULbTI1g & bih = 625 & biw = 1366 & hl = sl # imgrc = 2cL9mX-aP51IXM & imgdii = BKeub1QeNBTLwM, (16.2.2021.).

